

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta:	Jakub Procházka
Téma diplomové práce:	Střet zájmu při řízení obchodních korporací
Rozsah:	75 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	9. 3. 2016 tištěná (elektronická verze 8. 3. 2016)

Aktuálnost (novost) tématu:

Zvolené téma je s ohledem na novou úpravu práva obchodních korporací a odbornou diskusi, která se o něm vede, dostatečně aktuální.

Jde-li o novost tématu, je mu odbornou veřejností sice věnována dostatečná pozornost, nelze jej ale považovat za dostatečně zpracované.

Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Téma je z hlediska úrovně teoretických znalostí vyžadovaných pro jeho zpracování standardní. Postačují znalosti z oblasti práva obchodních korporací. Rovněž náročnost tématu z hlediska dostupných zdrojů je standardní. Diplomantem řešené otázky jsou vesměs pokryty odbornou literaturou, mnohdy lze čerpat i z judikatury. Komparace se zahraničními úpravami by byla vhodná, ale diplomant ji neprovádí.

Hodnocení práce

1) splnění cíle práce

Diplomant si vytkl v úvodu práce za cíl „*analyzovat stávající zákonnou úpravu střetu zájmů*“ (str. 3).

Vymezení cíle lze v zásadě akceptovat, byť by bylo žádoucí, aby se práce nezaměřovala jen na rozbor platné právní úpravy, ale pojednala o institutu střetu zájmu v širším kontextu práva obchodních korporací a zabývala se i jeho smyslem. Přes tuto výhradu k určité omezenosti cíle lze konstatovat, že cíl, který si diplomant vytkl, se mu celkem daří naplnit.

2) samostatnost při zpracování tématu

Nelze pochybovat o tom, že práce byla vypracována diplomantem zcela samostatně. Diplomant předkládá k jednotlivým otázkám, které zkoumá, názory doktríny a zaujímá k nim i vlastní argumentačně podložená stanoviska. V práci je tak patrné tvůrčí uchopení tématu diplomantem.

3) logická stavba práce

Práce vyjma úvodu a závěru je rozdělena do čtyř částí. První kapitola je věnována vymezení pojmu střetu zájmů a jeho možných podob a patří ke slabším pasážím mimo jiné i proto, že žádnou charakteristiku střetu zájmů diplomant nepředkládá. Druhá kapitola se jmenuje zásady jednání členů orgánů obchodní korporace, což ne zcela koresponduje s jejím obsahem, neboť v ní diplomant řeší relevanci pravidel o střetu zájmů a povinnosti výkonu funkce s péčí řádného hospodáře. Ve stěžejní třetí části diplomant rozebírá na pozadí odborných diskusí velmi detailně platnou právní úpravu střetu zájmů při řízení obchodních korporací. Čtvrtá kapitola pojednává o kodexech správy a řízení. Systematika práce je zvolena tradičně a vhodně s tou výhradou, že v prvních dvou kapitolách měl diplomant řádně vymežit pojem střet zájmů, zařadit jej do systému nástrojů corporate governance a zejména

rozlišit a zdůvodnit rozdílné zákonné řešení pro právnické osoby obecně a pro obchodní korporace pro zvlášť.

V práci postrádám na konci každé kapitoly dílčí shrnutí. Zvláště u prvních dvou kapitol je velmi těžké vyhodnotit, co jimi chtěl diplomant vlastně říci. Vlastní závěr práce je velmi stručný a povšechný, neobsahuje konkrétní závěry, ke kterým diplomant při zpracování diplomové práce dospěl, a není tudíž funkční.

4) hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Předloženou práci, zejména třetí kapitolu, považuji po obsahové stránce za celkem inspirativní; diplomant otvírá mnoho zajímavých otázek souvisejících s tématem a snaží se na ně hledat odpovědi. Práce není popisná, analýza problematických otázek je dostatečná s těmito výhradami: diplomantovi vytýkám velké množství přímých citací jiných autorů a určitou omezenost ve výběru výkladových metod, kdy největší pozornost upírá na tzv. gramatický výklad, který ale sám o sobě není postačující.

Dále si dovoluji připojit několik věcných poznámek k obsahu práce. Na str. 4 bez bližšího vysvětlení řadí diplomant po bok pravidel o střetu zájmů § 255 ZOK. Na téže straně pak zcela neorganicky diplomant začleňuje citát z konkrétního rozhodnutí Nejvyššího soudu, aniž by bylo zřejmé, proč tak činí. Na str. 6 diplomant charakterizuje § 51 odst. 1 ZOK jako speciální úpravu k § 159 obč. zák., aniž si ale uvědomuje, že v daném případě není dán vztah speciality. Na str. 19 diplomant tvrdí, že člen orgánu nemůže být považován za osobu vykonávající svou funkci nepřetržitě, aniž toto tvrzení podkládá přesvědčivou argumentací. Výklad výrazu „bez zbytečného odkladu“ na str. 20 neodpovídá doktrínálním a judikатурním závěrům. Nepřesné jsou i závěry na str. 23 o nemožnosti uzavřít smlouvu, zakáže-li její uzavření nejvyšší orgán. K argumentaci na str. 32 a 33 lze doplnit, že výkon práv společníka či akcionáře nelze považovat za výkon funkce. Podstatná je i skutečnost, že střet zájmů mezi společnostmi a jejím společníkem zákon řeší skrze zákaz výkonu hlasovacích práva. Výklad § 437 a jeho důsledků pro střet zájmů mezi členem voleného orgánu a obchodní korporací na str. 43 až 45 není příliš jasně strukturován a vysvětlen.

5) práce s literaturou

Použité zdroje, jde-li o českou tvorbu, jsou reprezentativní. Zdroje zahraniční provenience zcela absentují. Diplomant rovněž pracuje s českou judikaturou.

Jde-li o dodržení zásad odborné práce se zdroji, zaslouží si výtku, že při citaci kolektivních děl diplomant ne vždy uvádí autora konkrétní pasáže (např. poznámka pod čarou č. 167, 184, apod.). U elektronických zdrojů diplomant často neuvádí přesný odkaz na zdroj tak, aby citované dílo bylo dohledatelné (např. dílo J. Kožiaka zmíněné mezi odbornými články na str. 77). Jak jsem již uvedla výše, přímé citace jsou místy velmi rozsáhlé (např. str. 9, 36 či 42). Tento nešvar přispívá k těžkopádnosti textu. Poznámkový aparát vedle odkazů na zdroje obsahuje i odkazy na zákonná ustanovení, která by měla být uvedena přímo ve vlastním textu práce (např. poznámka pod čarou č. 64). Odkazy jsou nestandardní kombinací vícero přístupů (plná citace v. zkrácená citace). Z poznámkového aparátu je patrné, že s převážnou většinou v přehledu literatury uvedených zdrojů diplomant pracoval.

6) jazyková a stylistická úroveň

Jazyková úroveň textu je standardní.

Stylistická úroveň práce je standardní, mírnými nedostatky ve srozumitelnosti vyjadřování trpí první a druhá kapitola.

Gramatická úroveň práce je standardní.

Srozumitelnosti textu je tu a tam na škodu, že diplomant odkazuje na samostatné podkapitoly, v nichž řeší předestřené otázky, aniž ale uvede konkrétní odkaz (např. str. 11 či 15).

7) úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní. Malou výtku činím k rušivému výraznému odsazení poznámek pod čarou oproti vlastnímu textu.

Otázky k zodpovězení při obhajobě

K zodpovězení při obhajobě předestírám diplomantovi k zamyšlení následující otázky:

Jak byste výstižně charakterizoval střet zájmů?

Jak byl střet zájmů mezi členem voleného orgánu a obchodní korporací řešen za účinnosti obchodního zákoníku?

Jak byste stávající úpravu střetu zájmů zhodnotil?

Závěrečné hodnocení

Práci považuji až na výše uvedené výhrady za vcelku zdařilou a tudíž za způsobilou pro připuštění k ústní obhajobě. Předběžně navrhuji diplomovou práci ohodnotit klasifikačním stupněm velmi dobře.

V Praze dne 13. dubna 2016

JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.
oponent diplomové práce